

Vergaderjaar 2013–2014

29 936

Regels inzake de beëdiging van tolken en vertalers en de kwaliteit en de integriteit van beëdigde tolken en vertalers (Wet beëdigde tolken en vertalers)

Nr. 37

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 januari 2014

Tijdens het Algemeen Overleg d.d. 27 juni 2013 (Kamerstuk 29 936, nr. 35) ter zake het dossier tolken en vertalers heb ik toegezegd de Tweede Kamer te informeren over de uitkomsten van de Europese aanbesteding voor de bemiddeling van vertaaldiensten voor het onderdeel gesubsidieerde rechtsbijstand.¹ Dit aanbestedingstraject is onlangs afgerond. Onderstaand ga ik in op (de totstandkoming van) het Programma van Eisen alsmede de beoordeling van de offertes en de gunning van deze aanbestedingsprocedure.

1. Het Programma van Eisen

Voorafgaand aan de totstandkoming van het Programma van eisen voor de bemiddeling van vertaaldiensten heeft de raad voor rechtsbijstand een aantal marktconsultaties georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten is nadrukkelijk geluisterd naar de wensen die bij tolk- en vertaalorganisaties leven ten aanzien van de Europese aanbestedingsprocedure. De beroepsorganisaties hebben een constructieve bijdrage geleverd aan de totstandkoming van de marktverkenning voorafgaand aan de start van de aanbestedingsprocedure. De wensen van de beroepsgroep zijn – voor zover praktisch uitvoerbaar en niet strijdig met aanbestedings- en mededingingsregels – binnen de financiële en beleidsmatige kaders vertaald in de uitgangspunten van de aanbesteding en vervolgens verwerkt in het Programma van Eisen.

¹ De exacte gunningsvoorwaarden zijn gepubliceerd op <https://www.tenderned.nl/tenderned-web/aankondiging/detail/samenvatting/akid/81437db95a3786601951099fd8963880/pageld/D909B/oudercode/nr/kijkdoorhetmenu/u/huidigemenu/aankondigingen/menubalkoproep/true/cid/315508/cvp/join>

Bij brieven van 19 maart 2013² en 8 augustus 2013³ heb ik het belang geschetst dat ook kleinere aanbieders een eerlijke kans krijgen een opdracht gegund te krijgen. In de aanbesteding voor de bemiddeling van vertaaldiensten zijn dan ook zo min mogelijk obstakels opgeworpen voor nieuwe en/of kleine aanbieders, zodat ook aan hen – in deze economisch moeilijke tijd voor ondernemers – een reële kans is geboden mee te dingen. Dit blijkt onder meer uit het feit dat in het Programma van Eisen geen bijzondere omzeteisen, referentie-eisen of specifieke ISO- of NEN-eisen zijn gesteld waaraan kleinere en/of nieuwe aanbieders of verkoopcombinaties redelijkerwijs niet kunnen voldoen. Het feit dat een coöperatie van vertalers een serieuze offerte heeft ingediend, laat zien dat dit doel met deze aanbesteding is bereikt.

Het opdelen van de aanbesteding van de bemiddeling van vertaaldiensten in meerdere percelen is onderwerp van gesprek geweest tijdens de marktconsultaties. Na gezamenlijk overleg met de vertaalorganisaties is geconcludeerd dat opdelen van het onderdeel gesubsidieerde rechtsbijstand in meerdere percelen niet in de rede ligt. De omvang van de opdracht met circa 10.000 vertaalopdrachten (van gemiddeld 750 woorden) op jaarbasis is namelijk relatief gering en de opdracht omvat voornamelijk 25 talen die niet logisch zijn onder te verdelen. Daarnaast zou het opdelen van de opdracht voor de afnemers (i.c. zo'n 7.500 advocaten en een beperkt aantal mediators) leiden tot een inefficiënte en klantenvriendelijke wijze van werken. Tenslotte brengt het opdelen van de opdracht het risico met zich dat een lager slagingspercentage van bemiddeling en een lagere efficiency wordt bereikt, hetgeen in de ketenprocessen waartoe de vertaling ten dienste staat, zal leiden tot onwenselijke vertragingen.

Een belangrijk onderdeel van de marktconsultaties betrof het tarief per woord per taal dat door de bemiddelaar aan de vertaler wordt betaald. Tijdens het AO van 27 juni is door een aantal Kamerleden de wens uitgesproken te onderzoeken of het mogelijk is een plafond aan te brengen in de bemiddelingskosten die mogen worden berekend door het bemiddelingsbureau, ten gunste van het tarief voor de vertalers. Deze wens is in het Programma van Eisen verwoord in die zin, dat het aan de vertaler aangeboden woordtarief per taal ten minste 65% dient te bedragen van de opdrachtwaarde voor het woordtarief per taal. Dit percentage is aanmerkelijk hoger dan in vorige aanbestedingen. Hoe hoger dit percentage in de offerte bedroeg, hoe hoger de aanbieder heeft gescoord in de gunning.

Voorts is – mede ingegeven door de wensen van de vertaalorganisaties ten tijde van de marktconsultatie – in het Programma van Eisen nadrukkelijk aandacht besteed aan de inzet van vertalers die zijn ingeschreven het register beëdigde tolken en vertalers (Rbtv). Teneinde de kwaliteit van de dienstverlening te borgen en recht te doen aan de uitgangspunten van de Wet beëdigde tolken en vertalers (Wbtv), wordt als contractuele eis aan het bemiddelingsbureau gesteld dat alleen vertalers mogen worden ingeschakeld die in het Rbtv zijn ingeschreven, tenzij aantoonbaar geen registervertaler beschikbaar is. Inzet van een andere vertaler dan een registervertaler dient te allen tijde schriftelijk te worden gemotiveerd. De raad voor rechtsbijstand houdt hierop – onder meer door steekproefsgewijze controles – toezicht. In het Programma van Eisen is tevens aan de aanbieders gevraagd in een plan van aanpak te beschrijven hoe zij vertalers die nog niet in het Rbtv zijn ingeschreven, beogen te stimuleren zich alsnog voor inschrijving te kwalificeren.

² Kamerstuk 29 936, nr. 32.

³ Kamerstuk 29 936, nr. 36.

Daarnaast dient de bemiddelaar inzicht te bieden in een klachtenprocedure over diens dienstverlening en/of de vertalers. Een verplicht onderdeel van die procedure is dat, indien het een klacht over een vertaler uit het Rbtv of de uitwijklijst betreft en de aard van de klacht daartoe aanleiding geeft, het bemiddelingsbureau een klacht indient bij de Klachtencommissie Wbtv.

Tijdens de marktconsultaties is door een aantal vertaalorganisaties aandacht gevraagd voor het gebruik van een vertaaltool en/of vertaalgeheugen door het bemiddelingsbureau. Gelet op het feit dat het gebruik van een dergelijk instrument binnen het perceel van de gesubsidieerde rechtsbijstand relatief nieuw is, is aan de aanbieders gevraagd een onderzoeksvoorstel naar het gebruik hiervan in te dienen. Dit onderzoeksvoorstel is onderdeel van het hiervoor beschreven plan van aanpak en maakte daarmee tevens deel uit van de totale score die een aanbieder met diens offerte kon behalen. Daarnaast is in het Programma van Eisen geborgd dat de aanbieder bij het gebruik van een vertaaltool en/of vertaalgeheugen geen eenzijdig voordeel kan behalen ten opzichte van de vertaler, nu zowel de aanbieder als de vertaler volgens dezelfde prijsmethodiek dienen te worden betaald.

2. De beoordeling en gunning

In totaal hebben zes aanbieders ingeschreven op de Europese aanbestedingsprocedure. De aanbestedingsprocedure is thans afgerond. De inschrijvingen zijn beoordeeld conform een vooraf vastgestelde en in het beschrijvend document gepubliceerde beoordelingsmethodiek. Als gunningscriterium is de economisch meest voordelige inschrijving (EMVI) gehanteerd. EMVI betreft gunning op basis van een combinatie van prijs en kwaliteit, waarbij vooraf is bepaald in welke verhouding deze tot elkaar staan. In de aanbestedingsprocedure voor de bemiddeling van vertaaldiensten was niet alleen de prijs (woordtarief per taal) een belangrijk criterium, maar ook de aspecten behandeld in het plan van aanpak die zijn gericht op deskundigheid (stimuleren van vertalers zich in te schrijven in het Rbtv en onderzoek naar het gebruik van een vertaaltool), de verplichte levering van vertalers uit het Rbtv, het omgaan met fluctuaties en het tarief dat door de bemiddelaar aan de vertaler wordt betaald. De verhouding tussen deze criteria is in het beschrijvend document onderscheiden als 55% voor het onderdeel kwaliteit (plan van aanpak en tarief voor de vertalers) en 45% voor het onderdeel prijs (de bemiddelingskosten voor de te vertalen opdracht).

Na zorgvuldige weging van de scores ten aanzien van de afzonderlijke offertes is de opdracht gegund aan Concorde Group B.V. Ik heb vastgesteld dat Concorde Group B.V. aan alle kwaliteitseisen voldoet die in het Programma van Eisen zijn gesteld. Met genoegen heb ik geconstateerd dat de tarieven die ten gunste komen van de vertalers aanmerkelijk hoger liggen ten opzichte van de eerdere Europese aanbesteding. Concorde B.V. doet in ieder geval een substantieel groter percentage van het woordtarief per taal aan de vertaler ten goede komen dan het minimumpercentage van 65% dat in het Programma van Eisen was opgenomen.

Tenslotte

Ik ben ervan overtuigd dat met deze aanbesteding van de bemiddeling van vertaaldiensten een belangrijke stap is gezet in de verbetering van de (financiële) positie van vertalers in het perceel van de gesubsidieerde rechtsbijstand. Tevens wordt met deze aanbesteding binnen de grenzen van het aanbestedingsrecht zo veel mogelijk tegemoet gekomen aan de

wensen en verlangens van de beroepsgroep. Ik hecht er dan ook aan om met de beroepsgroepen van tolken en vertalers in gesprek te blijven en hen bij mijn beleidsvorming ten aanzien van dit dossier te betrekken.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven